

UNIwersYTET WARszawSKI

Prorektor ds. studentów i jakości kształcenia
dr hab. Jolanta Choińska-Mika, prof. UW

Warszawa, 18 lipca 2018 r.

BSS-441-~~81~~2018

**Szanowni Państwo
Prodziekani/Dyrektorzy/Kierownicy
ds. studenckich
Wydziału/Instytutu/Katedry
Uniwersytet Warszawski**

Szanowni Państwo,

W ostatnim czasie zwróciłam się do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego z prośbą o stanowisko w sprawie pobierania opłat za zajęcia nieobjęte planem studiów. Wątpliwości w tym zakresie pojawiły się w związku z rozpatrywaniem indywidualnej sprawy studenckiej, w której skarżący zakwestionował zasadność naliczenia opłat z tytułu zajęć nieobjętych planem studiów, niewliczanych do limitu określonego w § 2 pkt 13 Regulaminu Studiów na Uniwersytecie Warszawskim (t.j. Monitor UW z 2015 r. poz. 71, dalej: RS UW). Z zadowoleniem informuję, że przedstawione przez MNiSW stanowisko potwierdza, iż dotychczasowa praktyka naszej Uczelni, w zakresie stosowania normy wyrażonej w art. 99 ust. 1 pkt 4 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2183 ze zm.; dalej: u.p.s.w) była prawidłowa. Jednocześnie należy wskazać, że treść przepisu § 2 pkt 13 RS UW stanowi, iż przez limit zajęć ponadplanowych należy rozumieć jako ustalony przez radę wydziału limit zajęć niewymaganych do zaliczenia studiów, obejmujący zajęcia, za które można uzyskać nie mniej niż 10% liczby punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów.

Mając powyższe na uwadze pragnę przedstawić Państwu właściwy tryb postępowania w tego rodzaju sytuacjach.

Poniżej przedstawiam pytania wraz z wyjaśnieniami, które formułowali Państwo na gruncie kwestii pobierania opłat za zajęcia nieobjęte planem studiów:

Pytanie 1:

Czy w świetle obowiązujących przepisów u.p.s.w oraz § 2 pkt 13 w związku z § 17 ust. 1

pkt 4 RS UW Uczelnia ma prawo pobierania opłat za zajęcia nieobjęte planem oraz w jakich sytuacjach to prawo Uczelni przysługuje?

Odpowiedź:

Aktualna treść przepisu art. 99 ust. 1 pkt 4 u.p.s.w stanowi, że uczelnia może pobierać opłaty za świadczone usługi edukacyjne w szczególności za zajęcia nieobjęte planem studiów, w tym zajęcia uzupełniające efekty kształcenia do podjęcia studiów drugiego stopnia. W przywołanym brzmieniu przepis ten został przyjęty na mocy ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustawy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1198) po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 czerwca 2014 r., sygn. akt K 35/11. W opinii otrzymanej z MNiSW wskazano, że na mocy przepisu art. 99 ust. 1 pkt 4 u.p.s.w, Uczelnia może pobierać opłaty za zajęcia nieobjęte planem studiów. Ministerstwo podniosło, iż studia w uczelni, prowadzone są w ramach kierunku studiów, a kandydat na studia jest przyjmowany na określony kierunek studiów (art. 8 ust. 1 u.p.s.w). Program kształcenia dla określonego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia obejmuje opis zakładanych efektów kształcenia oraz program studiów, natomiast program studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określa plan studiów uwzględniający moduły zajęć wraz z przypisaniem do każdego modułu efektów kształcenia oraz treści programowych, form i metod kształcenia, zapewniających osiągnięcie tych efektów, a także liczbę punktów ECTS. Plan studiów jest zatem planem dla określonego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia. Co istotne, zgodnie z otrzymanym stanowiskiem Ministerstwa, wszystkie zajęcia nieobjęte tym planem mogą być traktowane jako zajęcia dodatkowe, fakultatywne, za które zgodnie z art. 99 ust. 1 pkt 4 u.p.s.w uczelnia publiczna może pobierać opłaty.

Stosownie do obowiązującego RS UW Uczelnia może pobierać te opłaty w sytuacji, gdy zajęcia nieobjęte planem studiów realizowane są poza limitem, wyznaczonym przez radę wydziału na podstawie § 2 pkt 13 i w terminach określonych zgodnie z § 17 ust. 5 pkt 2.

Pytanie 2

Jakie znaczenie w kontekście pobierania opłat za zajęcia nieobjęte planem studiów, ma limit określony przez radę wydziału na podstawie § 2 pkt 13 RS UW?

Pytanie 3

Po przekroczeniu jakiej liczby punktów ECTS Uczelnia ma prawo pobierania opłat za zajęcia nieobjęte planem studiów?

Odpowiedź:

Limit zajęć ponadplanowych, określony na podstawie § 2 pkt 13 RS UW wyznacza próg punktów ECTS, powyżej którego Uczelnia ma prawo pobrać opłatę z tytułu zajęć nieobjętych

planem studiów. Rada wydziału ma obowiązek ustanowienia takiego limitu zgodnie z brzmieniem § 4 ust. 3 pkt 8 RS UW. Zwracam uwagę, że limit ten powinien zostać określony przez radę wydziału i powinien on zostać podany do wiadomości co najmniej na pół roku przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego będzie dotyczył (§ 17 ust. 4 RS UW) i jest on ustalany dla cyklu kształcenia.

Pytanie 4

Na jakiej podstawie na Uniwersytecie Warszawskim mogą być pobierane opłaty za zajęcia nieobjęte planem studiów?

Odpowiedź:

Podstawę prawną do pobierania opłat za zajęcia nieobjęte planem studiów stanowi przywoływany powyżej art. 99 ust. 1 pkt 4 u.p.s.w. oraz § 17 ust. 1 pkt 4 w zw. z § 2 pkt 13 RS. Wysokość zaś opłaty z tego tytułu reguluje Zarządzenie Rektora w sprawie wysokości opłat za usługi edukacyjne (dalej: Zarządzenie w sprawie opłat), przyjmowane na sześć miesięcy przed rozpoczęciem roku akademickiego, którego ma dotyczyć. Nie ma możliwości pobierania opłat innych niż wymienione w § 17 ust. 1 RS UW oraz niewskazanych w Zarządzeniu w sprawie opłat.

Zwracam również uwagę na brzmienie § 2 pkt 4 uchwały nr 507 z dnia 25 kwietnia 2012 r. Senatu Uniwersytetu Warszawskiego w sprawie zasad pobierania opłat za usługi edukacyjne (t.j. Monitor UW z 2015 r. poz. 218: dalej: uchwała nr 507 Senatu UW), który również wymienia zajęcia nieobjęte planem studiów jako kategorię, za którą Uczelnia może pobierać opłaty. Jednakże należy także pamiętać o treści § 4 ust. 1 uchwały nr 507 Senatu UW, zgodnie z którym wysokość opłat Rektor ustala na okres roku akademickiego. W danym roku akademickim ustalane są opłaty dla całego, rozpoczynającego się cyklu kształcenia

Podsumowując pragnę przypomnieć, że na Uniwersytecie Warszawskim możliwe jest pobieranie opłat za zajęcia nieobjęte planem studiów. Opłatę pobierają Państwo po przekroczeniu przez studenta limitu zajęć ponadplanowych, który został ustalony przez Państwa radę wydziału, na podstawie § 2 pkt 13 RS UW, na cały rozpoczynający się cykl kształcenia. Wysokość tej opłaty powinno zaś określać Zarządzenie Rektora UW w sprawie wysokości opłat za usługi edukacyjne, przyjmowane zgodnie z § 17 ust. 2 i 3 RS UW.

Z wyrazami szacunku,

